

Sygn. akt II Ka 15/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSO Anna Łaszczych

Sędziowie: SSO Jerzy Pałka

SSO Artur Bobiński (spr.)

Protokolant : Anna Nierubiec

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Andrzeja Ołdakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2016 r.

w sprawie **P. B.** oskarżonego z art. 284§ 2 i in. kk.

apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wyszkowie

z dnia 21 września 2015 r. sygn. akt. II K 346/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty i obciąża ją wydatkami w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

Sygn. akt II Ka 15/16

UZASADNIENIE

P. B. został oskarżony o to, że:

1) w dniu 1 czerwca 2012 r. w C. działając w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądowego, uszczuplił zaspokojenie swoich wierzycieli P. i A. B. (1) reprezentowanych przez ich matkę A. B. (2) w ten sposób, iż w trakcie postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wyszkowie (...), (...) oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie (...) przekazał swojemu małoletniemu synowi B. P. na mocy umowy darowizny zagrożoną zajęciem niezabudowaną nieruchomość gruntową o pow. 6,6112 ha położoną w msc. D. (...)tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k.

2) w bliżej nieustalonym okresie czasu nie wcześniej jednak niż 1 lutego 2010 r. w W. dokonał przywłaszczenia mienia stanowiącego ustawową współwłasność małżeńską w postaci samochodu m-ki V. (...) o nr rej. (...) w ten sposób, iż dokonał jego sprzedaży za kwotę 9.000 zł euro, tj. ok. 36 000 złotych firmie (...) ul. (...) w K., działając na szkodę A. B. (2) tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Wyszkowie P. B. uznał zarzucanych mu czynów. Za czyn z art. 300 § 2 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia. Za czyn z art. 284 § 2 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek

dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych pozbawienia wolności wymierzył oskarżonemu karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, przy czym na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 (dwóch) lat próby. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Wyszku z dnia 21 września 2015 r. wniósł obrońca oskarżonego zarzucając zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, poprzez ustalenie, iż oskarżony P. B. popełnił zarzucane mu aktem oskarżenia czyny. W konsekwencji powyższego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wyszku.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego była bezzasadna, zaś podniesione w niej zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji, zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegającego na ustaleniu, że P. B. popełnił zarzucane mu aktem oskarżenia czyny, przypomnieć należy, że zgodnie z judykaturą zarzut taki zasługuje na uwzględnienie tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania, a błąd ten mógł mieć wpływ na treść orzeczenia. Zarzut ten nie może sprowadzać się tylko do zakwestionowania stanowiska sądu, ale powinien przekonywująco wskazywać nieprawidłowości w rozumowaniu sądu. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu odmiennego poglądu nie prowadzi do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

W realiach przedmiotowej sprawy zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, zdaniem obrońcy sprowadzał się do twierdzeń, że materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów. Zarzut ten jest niezasadny. Wbrew stanowisku obrońcy Sąd Rejonowy ustalił wszystkie istotne okoliczności w sprawie, tyle że sposób odmienny od oczekiwanego przez obrońcę. Odnosząc się do stanowiska skarżącego, że Sąd błędnie przyjął, że P. B. popełnił czyn z art. 300 § 2 k.k. dokonując darowizny na rzecz swojego małoletniego syna, to należy w tym miejscu podkreślić, iż zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 czerwca 2014 r. II AKa 59/14 do istoty przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. należy rzeczywiste wyrządzenie szkody. W wypadku, gdy czynność polegająca na rozporządzeniu majątkiem nie miała rzeczywistego wpływu na zaspokojenie wierzyciela, to wobec braku znamienia skutku w postaci udaremnienia zaspokojenia wierzyciela, nie dochodzi do popełnienia przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.

Sąd Odwoławczy w niniejszej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, że nieodpłatne zbycie nieruchomości w miejscowości D. (...) nie było obojętnym dla egzekucji świadczeń alimentacyjnych na rzecz wierzycieli – małoletnich dzieci i A. B. (2), a wręcz bardzo negatywnie rzutowało na interesy wierzycieli, a tym samym powodowało realną szkodę, biorąc pod uwagę okoliczność, iż oprócz egzekucji świadczeń alimentacyjnych wobec oskarżonego toczyły się równocześnie inne postępowania egzekucyjne. Bez znaczenia jest tu fakt, że oskarżony dysponował jeszcze innymi nieruchomościami.

Co do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony popełnił czyn z art. 284 § 2 k.k. to należy zauważyć, że jest on również chybiony. W doktrynie i orzecznictwie nie ulega wątpliwości, że mienie wchodzące w skład małżeńskiej wspólności majątkowej może być przedmiotem przestępstwa przywłaszczenia popełnionego przez jednego z małżonków, gdyż dla małżonka stanowi ono mienie częściowo cudze (patrz np. Ryszard A. S.: Odpowiedzialność karna za zabór mienia stanowiącego wspólność majątkową, Prokuratura i Prawo 1995, Nr 10, str. 117 i nast.). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1957 r. (sygn. II KO 83/57, RPEiS 1958, Nr 4, str. 332) słusznie wskazano, że małżonek, który mieniem ruchomym wchodzącym w skład majątku wspólnego obojga małżonków rozporządza jak własnym, czyniąc to wbrew wyraźnej woli drugiego małżonka, odpowiada za kradzież lub przywłaszczenie – w zależności od okoliczności działania sprawcy. W orzecznictwie precyzowano znamiona występku przywłaszczenia wskazując m.in., że jest to bezprawne, z wyłączeniem osoby uprawnionej, rozporządzenie

znajdującym się w posiadaniu sprawcy cudzym mieniem ruchomym przez włączenie go do majątku swojego lub innej osoby i powiększenie w ten sposób swojego lub innej osoby stanu posiadania, czemu musi towarzyszyć tzw. animus rem sibi habendi, tj. zamiar zatrzymania cudzego mienia ruchomego dla siebie lub innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu (wyrok SN z dnia 6 stycznia 1978 r., sygn. V KR 197/77, OSNPG 1978/6/64).

Sąd Rejonowy trafnie przyjął, iż sprawie niniejszej doszło do wypełnienia znamion czynu typizowanego w art. 284 § 2 k.k. Stronę podmiotową stanowi tu zamiar bezpośredni. Nie wystarczy tu samo rozporządzenie cudzym mieniem, konieczne jest, aby sprawca chciał je zatrzymać bez prawnego tytułu (wyrok SN z dnia 6 stycznia 1978 r., V KR 197/77, OSNPG 1978, nr 6, poz. 64; Górniok (w:) Górniok i in., t. 2, s. 400). Stąd należy przyjąć, że przywłaszczenie jest przestępstwem kierunkowym (Marek, Komentarz, s. 606; Michalski (w:) Wąsek II, s. 916). Elementem strony podmiotowej przestępstwa z art. 284 § 2 jest zamiar sprawcy traktowania rzeczy jak własnej i uzewnętrznienie woli zerwania łączności właściciela z rzeczą, a także woli włączenia tej rzeczy do majątku swojego bądź innej osoby. Sprawca tego przestępstwa ma zamiar dysponowania rzeczą jak właściciel z pominięciem osoby uprawnionej, a nie tylko czasowe utrudnianie bądź uniemożliwianie właścicielowi korzystania z rzeczy (wyrok SA w Poznaniu z 26 marca 2013 r., II AKa 44/13, LexPolonica nr 6800661).

Przenosząc powyższe ustalenie na grunt sprawy niniejszej fakt dokonania sprzedaży ruchomości w postaci samochodu osobowego marki V. wchodzącego do majątku wspólnego przez oskarżonego był bez wątpienia dokonany z pominięciem osoby uprawnionej i uzewnętrzniał wolę zerwania właściciela z rzeczą w sposób trwały. Motywacją oskarżonego było przysporzenie swojego majątku, skoro jak twierdzi jego obrońca kwota pieniędzy uzyskana ze sprzedaży samochodu V. została przeznaczona na spłatę zobowiązań. Decyzja co do losu rzeczy stanowiącej współwłasność została podjęta poza wiedzą, a nawet wbrew woli współwłaścicielki jaką była pokrzywdzona A. B. (2). Nie budzi zatem wątpliwości, że oskarżony wbrew jej woli przywłaszczył sobie to auto i postąpił z nim jak wyłączny właściciel.

Reasumując powyższe Sąd Okręgowy akceptując w pełnej rozciągłości dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wszystkich zebranych w sprawie dowodów i jednocześnie ustalonego na ich podstawie stanu faktycznego przedmiotowych zdarzeń nie dopatrył się zarzucanego błędu w tych ustaleniach. Pisemne motywy zaskarżonego wyroku w sposób pełny i logiczny wskazują, które z tych dowodów Sąd uznał za wiarygodne i dlaczego, a którym tego przymiotu odmówił i z jakich powodów. Uzasadnienie wyroku przedstawia tok rozumowania Sądu I instancji nie tylko w zakresie teje oceny, ale także w zakresie ustaleń faktycznych tych czynów i ich kwalifikacji prawnych oraz wyjaśnia przyczyny uznania oskarżonego za winnego przypisanych mu czynów. Ponowne przytaczanie tych okoliczności nie jest więc konieczne. Sąd Odwoławczy poprzestanie tylko na stwierdzeniu, że argumenty te w pełni akceptuje.

Wobec powyższego uznać należało, że zarzuty obrońcy podniesione w apelacji nie były zasadne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., art. 456 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k. jak w wyroku .